

ומסקינן: **תיובתא דרבי אחא בר הנינא, תיובתא.**

ופרכינן: **והא רבי אחא בר הנינא קרא ומתניתא קאמר להוכיח דבריו!?**

אמר רבינא: אין ראה לדבריו מהברייתא האומרת "הכל לפי המוספין" לפי שאין כונת הברייתא לומר שיש לתקוע על כל קרבן וקרבן, אלא רק לומר שמאריכין בתשע התקיעות כשיש שני הקרבנות, ואומרים את השיר האחד לאחר שהקריבו נסכי שניהם.

רבנן דקיסרי משמיה דרבי אחא אמרי: כונת הברייתא לומר שמרבה בתוקעין בחצוצרות כאשר יש שני קרבנות.

ועתה מבארת הגמרא את אמירת קרבנות המוספים באמצע תפילת מוסף:

ואנן, בני חוצה לארץ, דאית לן תרי יומי — הכי עבדינן באמירת פסוקי קרבנות המוספים?

בשני הימים הראשונים פשיטא שאומרים רק את הפסוקים של היום הראשון, ואין אומרים את פסוקי היום השני, כדי שלא להחשיבו כיום חול.

והספק הוא:

האם לומר בחוצה לארץ ביום הראשון של חול המועד, שהוא היום השלישי לחג, את פסוקי היום השני, שהיו צריכים להאמר אתמול, וביום השני של חול המועד, שהוא היום הרביעי לחג, היו אומרים את פסוקי היום השלישי, ונמצא שביום השביעי היו אומרים את פסוקי היום השלישי, ואת פסוקי היום השביעי לא היו אומרים כלל.

או שמא היו מדלגים על פסוקי היום השני לגמרי, ואומרים ביום הראשון של חול המועד, שהוא שלישי לחג, את פסוקי היום השלישי.

אבוי אמר: שני ידחה.

רבא אמר: שביעי ידחה.

תניא כותיה דרבא: אם חל שבת להיות באחד מהן — "ימוטו" שהוא השיר של היום האחרון ידחה. והוא הדין לפסוקי קרבן מוסף בתפילה.

אתקין אמימר בנהרדעא דמדלגי דלוגי. שאומרים ביום הראשון של חול המועד את פסוקי היום השני והשלישי, וכן בכל יום, את פסוקי היום הקודם ואת היום הזה.

מתניתין:

כל עשרים וארבע משמרות הכהונה היו נה-ב עולות לרגל, וכולם היו נוטלים חלק בהקרבת קרבנות הציבור.

מספר קרבנות הציבור לא היה קבוע בכל יום, היות ומנין הפרים של החג, שהיו מקריבים מידי יום ביומו, היה פוחת והולך מיום ליום. ולכן היו מחלקים את העבודה בקרבנות הציבור לכל עשרים וארבע המשמרות בהתאם לשינוי במספר הפרים מיום ליום.

יום טוב הראשון של חג הסוכות, היו שם שלשה עשר פרים, אילים שנים, ושעיר אחד. ובסך הכל ששה עשר קרבנות.

והיו מחלקים את העבודה בהם לשש עשרה משמרות, קרבן אחד לכל משמר. ונשאר עדיין שמונה משמרות שלא קיבלו חלק בעבודה.

וכיון שנשתיירו שם ארבעה עשר כבשים [שהיו קבועים מידי יום ביומו], היו מחלקים את העבודה בהם לשמונה המשמרות שלא שהקריבו עדיין קרבן.

ביום ראשון — שש משמרות מתוך השמונה מקריבין שנים שנים כבשים, וביחד הם הקריבו שנים עשר כבשים.

והשאר [שתי המשמרות הנותרות], היו מקריבות את שני הכבשים הנותרים, אחד אחד לכל משמרת.

אבל ביום השני, שהקריבו בו רק שנים עשר פרים, נשאר תשע משמרות שעדיין לא הקריבו. ולכן:

חמש משמרות מקריבין שנים שנים כבשים, שהם עשרה כבשים.

והשאר [ארבעת המשמרות הנותרות] הקריבו את ארבעת הכבשים הנותרים, אחד אחד לכל משמרת.

וביום השלישי שהקריבו בו רק אחד עשר פרים, ונשאר בו עשר משמרות שלא הקריבו —

ארבע משמרות מקריבין שנים שנים כבשים, שהם שמונה כבשים.

והשאר [ששת המשמרות הנותרות] מקריבות את ששת הכבשים הנותרים, אחד אחד לכל משמרת.

ברביעי שמקריבים בו רק עשרה פרים ונשתיירו אחת עשרה משמרות שלא הקריבו —

שלוש משמרות מקריבין שנים שנים, שהם ששה כבשים.

והשאר [שמונת המשמרות הנותרות] את שמונת הכבשים, אחד אחד לכל משמרת.

בחמישי מקריבים תשעה פרים ונשתיירו בו שתיים עשרה משמרות.

שתיים מהן מקריבין שנים שנים, שהם ארבעה כבשים.

והשאר [עשרת המשמרות הנותרות] אחד אחד.

בששי נשתיירו שלש עשרה משמרות.

אחד מקריב שנים שנים כבשים.

והשאר [שתיים עשרה המשמרות הנותרות] אחד אחד.

בשביעי, שנשתיירו בו ארבע עשרה משמרות שלא הקריבו עדיין, מחלקים את ארבעה עשר הכבשים, באופן שכולן שוין — כבש אחד לכל משמרת.

ואילו בשמיני, שאין בו די קרבנות ציבור לחלק לכל המשמרות — חזרו לפיים, להטיל גורל בין המשמרות, כמו שמפייסים בשאר רגלים, היות ואין בהם מספר גדול של קרבנות כדי לחלק בין כל המשמרות.

וכך אמרו בכל יום מימות חג הסוכות: מי

שתיהן. שהרי אטו, וכי שתי המשמרות לא אפופי בעי, אינן צריכות לפייס ביניהן!?

ושוב הוינן בה: כמאן, לפי מי אזלא הא דתניא:

כל המשמרות שונות ומשלשות, חוץ משתי משמרות, ישונות ואין משלשות.

האם נימא רבי ולא רבנן, כי לפי רבנן משמרת אחת מתוך השתיים משלשת בפר של שמיני עצרת!

ומשנינן: אפילו תימא רבנן היא.

ומאי "שתי משמרות שלא שלשו בפרים" — שלא שלשו בפרי החג, אך אחת מהן תחזור ותשלש ביום השמיני.

ומאי קא משמע לן, מה חידוש יש בדברי הברייתא? האם את החישוב, שיכולים אנו לעשות בעצמנו, באה הברייתא לומר?

הא קא משמע לן, שחזר התנא בכרייתא על חידושו של התנא במשנה: מי שהקריב פרים היום לא יקריב למחר, אלא חוזרין הלילה.

אמר רבי אלעזר: הני שבעים פרים שמביאים בחג הסוכות — כנגד מי מביאים אותם?

כנגד שבעים אומות! כי לפי שנידון העולם כולו בחג על המים, מביאים קרבנות לכפר על כל שבעים האומות, שיזכו גם הם למים.

פר יחידי שבא בשמיני עצרת למה הוא בא?

כנגד עם ישראל, שהוא אומה יחידה, נבדלת ונבחרת משבעים האומות.

שהקריב פרים היום — לא יקריב פרים למחר. אלא יקריב בו מחר אילים או שעיר או כבשים. וכך היו חוזרין הלילה על סדר הקרבנות, ומשמר שהיה זוכה בפרים ביום אחד היה מקריב למחרת אילים או כבשים. [והיה סדר קבוע למשמרות, כפי שמפורט ברש"י].

וכיון שבסך הכל הקריבו שבעים פרים, הרי אם נחלקם לעשרים וארבע [כמנין המשמרות], נמצא כי כולן חוזרות ומקריבות שלש פעמים פרים, חוץ משתי משמרות שמקריבות פרים רק פעמיים $[72 = 3 * 24]$.

גמרא:

עתה מניחה הגמרא שבשמיני עצרת מפייסים בין כל המשמרות, כאילו באים להקריב בתחילה, ולא נותנים לשתי המשמרות שהקריבו פרים רק פעמיים את הזכות לפייס ביניהן, איזו משמרת מבין השתיים תקריב את הפר.

והוינן בה: נימא מתני — רבי היא, ולא רבנן.

דהא תניא: פר אחד הבא בשמיני — נוהגין בו כאילו היו בתחילה של רגל, ומפייסין עליו בין כל המשמרות, דברי רבי.

וחכמים אומרים: רק אחת משתי משמרות לא שלשו בפרים — היא זו שעושה אותו!

ומשנינן: אפילו תימא רבנן. ואין כונת המשנה לומר שמפייסים בין המשמרות כולן, אלא רק בין שתי המשמרות שלא שלשו בפרים.

ונקט התנא לשון "מפייסים" לגבי הפייס בין

משל למלך בשר ודם, שאמר לעבדיו: עשו לי סעודה גדולה. ועשו לו עבדיו את הסעודה, וכולם השתתפו בה.

ליום אחרון מימי הסעודה, אמר המלך לאוהבו: עתה עשה לי אתה לבדך סעודה קטנה, כדי שאהנה ממך, כי רק בשלך יש לי קורת רוח.

אמר רבי יוחנן: אוי להם לגויים שאבדו, ואין הם יודעין מה שאבדו.

שהרי בזמן שבית המקדש קיים — היה מזבח שהביאו עליו בחג שבעים פרים מכפר עליהן.

ועכשיו — מי מכפר עליהן!?

מתנתיין:

בשלשה פרקים בשנה, בשלשת הרגלים, היו כל משמרות הכהונה שוות ביניהן בחלוקת המתנות המגיעות במקדש לכהנים בקרבנות הבאים מחמת הרגל:

בין באימורי הרגלים [אין הכונה לאימורים, שהם מוקטרים על המזבח לגבוה. אלא לעורות העולות של ציבור, המתחלקים בין הכהנים. וכן לחזה ולשוק של שלמי חגיגה, הבאים מחמת הרגל].

ובין בחילוק לחם הפנים בשבת שברגל.

ובעצרת שחלה בשבת, שמחלקים בה גם לחם הפנים העשוי מצה, וגם שתי הלחם העשוי חמץ, מחלקים בה לכולם משניהם.

ואומר לו המחלק, לכל אחד מבני המשמרות: הילך מצה [לחם הפנים] הילך חמץ שתי הלחם.

ומשמיעה המשנה שאין מחליפים קרבן כנגד קרבן, אלא נותנים לכל אחד חלק מכל קרבן, ומודיעים לו כי קיבל חלק משניהם, ולא שקיבל רק חלק מאחד מהם.

משמר שזמנו קבוע להקריב ברגל הוא מקריב תמידיו, נדרים ונדבות, ושאר קרבנות צבור שאינם באים מחמת הרגל.

ואותו המשמר שזמנו קבוע ברגל מקריב את הכל. ויבואר בגמרא מה התרבה בכך.

גמרא:

והוינן בלשון "כל משמרות שוות באימורי הרגל":

הרי אמורי הרגלים אינם מתחלקים אלא של גבוה נינהו!

אמר רב חסדא: הכונה ב"אימורי רגלים" היא: מה שאמור בקרבנות הרגלים.

תנו רבנן: מניין שכל המשמרות שוות באימורי הרגלים?

תלמוד לומר [דברים יח ו]: "וכי יבוא הלוי [הכונה לכהן] מאחד שעריך אשר הוא גר שם, ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר יבחר ה', ושרת".

למדנו מכאן שזכותו של כל כהן וכהן לבוא לשרת ברגל, ולזכות במתנות המגיעות לו עבור שירותו, על אף שיש באותו זמן משמר קבוע.

יכול אף בשאר ימות השנה זכותו כן?

תלמוד לומר "מאחד שעריך".

הפנים, שמחלקים אותו בין כולם, על אף שלא נעשית בו כל עבודה על ידי הכהנים בשבת שהוא מתחלק בה. שהרי עבודת הלחם, שהיא סידורו על גבי השולחן, נעשתה בשבת שעברה, על ידי המשמר הקודם, כשהניחו אותו על השולחן.

ועתה מביאה הגמרא את המשך הברייתא:

יכול אף בקרבנות שהם "חובות הבאות שלא מחמת הרגל" הבאות ברגל, יזכו כל הכהנים בעבודתן, ויתחלקו גם באכילה?

תלמוד לומר [דברים יח ח] בענין משמרות הכהונה **"לבד ממכריו על האבות"**.

וכי מזה מכרו ה"אבות" של עשרים וארבע משמרות הכהונה זה לזה?

כך עשו: חילקו ביניהם את העבודה במקדש, שיעבוד כל "בית אב" הנקרא "משמר" שבוע אחד, בזה אחר זה, וכך התנו ביניהם:

אני אעבוד במקדש **בשבתי**, בשבוע שלי, **ואתה** — **בשבתך**.

ולכן כל העבודות וזכות האכילה בקרבנות שאינם מחמת הרגל, שייכים אך ורק למשמר העובד ברגל, לפי תורו.

ועל כרחך לא לימד ההיקש "חלק כחלק יאכלו" שתהיה זכות לכל הכהנים גם בקרבנות שלא מחמת הרגל.

ולכן, אין לנו ללמוד מההיקש, אלא רק לדרוש את משמעות הפסוק כשלעצמו:

"חלק כחלק יאכלו" — דבר שאין בו עבודה אלא אכילה בלבד, שהוא לחם

לא אמרתי זכות זו אלא ברגל, בשעה שכל ישראל עולים לרגל, וכאילו הם נכנסין בשער אחד.דהיינו, שמתכנסים בעיר אחת.

שנינו במשנה: כל המשמרות שוות ברגל במתנות הקרבנות ובחילוק לחם הפנים.

תנו רבנן: מניין שכל המשמרות שוות בחילוק לחם הפנים בשבת שברגל?

תלמוד לומר בהמשך הפסוק, שהעמדנו אותו בשעת הרגל: [דברים יח ח] **"חלק כחלק — יאכלו"**. נסמכה עבודה לאכילה, לומר לך:

כחלק עבודה, שכל הכהנים שווים בה ברגל [וכמו שהתבאר לעיל] — **כך יהיה חלק אכילה, שכולם יהיו שווים בה ברגל**.

ומבארת הגמרא את דברי הברייתא: **ומאי "אכילה"**, באיזו אכילה הוצרך הכתוב לחדש ולומר שכל הכהנים מתחלקים בה ברגל בשוה?

אילימא באכילת קרבנות, של שעירי חטאת ציבור הבאים מחמת הרגל, ושל חזה ושוק של קרבנות חגיגה הבאים מחמת הרגל — הרי דבר זה כבר **מהתם**, משם, ממקום אחר **נפקא!**

שכבר למדנו ממה שנאמר בקרבן מנחה [ויקרא ז ט]: **"לכהן המקריב אותה** — לו תהיה", שהכהן המקריב הוא הכהן הזכאי באכילת הקרבן.

וכיון שכל הכהנים שווים בהקרבנות קרבנות הרגלים ברגל, הרי ממילא שווים הם גם באכילתם, ואין צורך ללימוד מיוחד בקרבנות הרגל.

אלא, בא הכתוב הזה לחדש את אכילת לחם